

Motion till riksdagen 2012/13: MJ467

av Erik A Eriksson (C)

En ny livsmedelsstrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att koncentrera de politiska målen för jordbruket till hur den totala produktionens minskning ska vändas till en ökning.

Motivering

Det svenska jordbruket är bland världens mest miljövänliga. Att matproduktionen i Sverige ökar på andra länders bekostnad betyder därför att den totala belastningen på jordens ekosystem minskar. Det svenska ekjordbruket, som växer sig allt starkare, är ytterligare en drivkraft mot en mer hållbar matproduktion på jorden.

Ekoproduktionen liksom den vanliga miljövänliga produktionen måste därför ha stöd efter sina miljöfördelar, och självfallet är det att gratulera om marknadens efterfrågan resulterar i produktionsökningar.

Det blir dock fel när staten, riksdagen, ensidigt sätter upp höga mål för hur stor andel av åkermarken som ska odlas med utpekade odlingssystem, 20 procent ekologiskt, samt anger riktlinjer för hur stor andel av den offentliga sektorns matinköp som ska vara ekologiska, 25 procent, utan att samtidigt ha som mål att den totala svenska livsmedelsproduktionen ska öka.

Den svenska livsmedelsproduktionen har på några decennier minskat dramatiskt, med cirka en tredjedel. Samtidigt ökar den importerade maten kraftigt och svarar snart för över hälften av vår livsmedelskonsumtion, idag ca 45 procent.

Utvecklingen mot allt lägre totalproduktion av mat i Sverige fortsätter. Detta innebär att världens mest miljö- och djuromsorgsvänliga livsmedelsproduktion alltmer ersätts av importerad mat som är producerad med betydligt sämre miljö- och djuromsorg än i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Allmän enighet råder om den svenska modellen för livsmedelsproduktion: att våra krav på miljövänlighet och god djuromsorg ska vara de högsta i världen och att stora krav ska ställas på att de följs via olika egenkontrollprogram och med växande kontrollapparater även från olika myndigheter. Detta är mycket ambitiöst och väl tänkt, och både jordbruksnäringen, riksdagen, myndigheter, medierna och handeln bejaktar detta.

Hur har då denna affärsidé lyckats sedan den etablerades för ca 25 år sedan? Har den svenska matproduktionen expanderat som i vårt södra grannland Danmark? Matproduktionen i Sverige dras med stora lönsamhetsproblem och har minskat stadigt och konsekvent i 25 år.

Fortsätter denna utveckling har Sverige om ytterligare 25 år tappat ytterligare en tredjedel av sin matproduktion, och importen svarar då för kanske 70 procent av vår konsumtion. Det är möjligt att ekoproduktionens andel av den tredjedel som vi själva producerar har ökat till kanske 30–40 procent, men detta förändrar ju inte det dramatiskt allvarliga i situationen.

Den utveckling jag här redovisat måste brytas. Fokus i den svenska jordbrukspolitikerna måste riktas på den vanliga miljövänliga matproduktionen, och dess minskning måste hejdas och vändas i en successivt allt brantare ökning.

Alliansregeringen har förtjänstfullt sänkt en del av jordbrukets skatter och börjat en satsning på Matlandet Sverige. LRF föreslår att en livsmedelsstrategi utvecklas där alla goda krafter kan samverka för att vända utvecklingen, även konsumenter jag blir kontaktad av ger samma förslag. Detta är steg i rätt riktning som behöver fullföljas och förstärkas.

Sveriges livsmedelsproducenter, inte minst de yngre företagarna, vill inget hellre än att satsa och expandera. Den grundläggande förutsättningen för detta är att förutsättningarna är sådana att produktionen kan bedrivas med lönsamhet. Denna har uppenbarligen varit alltför pressad de senaste decennierna, många upphör med sin produktion och alltför få har vågat eller kunnat investera.

En mycket känslig fråga är om de svenska miljö- och djuromsorgskraven och regelverken är så pass kostsamma och krångliga att deras merkostnader inte kunnat tas ut på marknaden, vilket medfört minskad produktion och ökad import. Mycket talar tyvärr för att så är fallet. Varken miljön eller djuromsorgen blir bättre om världens mest miljö- och djuromsorgsvänliga matproduktion minskar, samtidigt som den importerade maten breder ut sig kraftigt.

Ett exempel på detta är när samma samhälle som ålägger det svenska jordbruket höga miljö- och djurskydds krav vid sina egna matupphandlingar frångår dessa och istället köper importerad mat. Denna utveckling måste brytas!

Allmän enighet råder om att Sverige inte ska se över sin miljö- och djurskyddslagstiftning trots att produktionen bara minskar och importen ökar. Jag tror att en sådan översyn är nödvändig. Självfallet ska ambitionen vara att behålla vår tätposition i världen, men kan detta förenas med förenklingar som ger mer kostnadseffektiva möjligheter bör detta rimligen genomföras.

En ny livsmedelsstrategi eller matlandsvision måste våga utgå ifrån verkligheten, som den här beskrivits. Nödvändiga åtgärder är bl.a. följande:

Fel! Okänt namn på

- ? Göra en kraftansamling för att vända utvecklingen där alla goda krafter engageras.
- ? Göra en genomgång av de svenska miljö- och djurskyddsregelverken för att överväga kostnadsbesparingar och förenklingar och minskad byråkrati.
- ? Anpassa det svenska skatte- och kostnadstrycket på jordbruket till situationen i vår omvärld.
- ? Fortsätta arbetet med att förenkla regelverk och minska byråkratin.
- ? Uppmana all offentlig verksamhet, företag och konsumenter att sätta upp miljö- och kvalitetskrav vid sin matupphandling som motsvarar den standard som finns i våra egna lagar och regelverk.
- ? Koncentrera de politiska målen för jordbruket till hur den totala produktionens minskning ska vändas till en ökning.

Jag föreslår mot bakgrund av det anförda att riksdagen som sin mening ger regeringen detta tillkänna.

Stockholm den 5 oktober 2012

Erik A Eriksson (C)